

“Київський фаховий коледж зв’язку”
Циклова комісія комп’ютерної та програмної інженерії

ЗВІТ ПО ВИКОНАННЮ ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ №10

з дисципліни: «Операційні системи»

**Тема: «Зміна власників і прав доступу до
файлів в Linux. Спеціальні каталоги та
файли в Linux»**

Виконав
студенти
групи КСМ-23а
Команда 1:
Кобяков А.С. та
Кириченко Я.С.
Перевірила викладач
Сушанова В.С.

Київ 2024

Мета роботи:

1. Отримання практичних навиків роботи з командною оболонкою Bash.
2. Знайомство з базовими діями при зміні власників файлів, прав доступу до файлів
3. Знайомство з спеціальними каталогами та файлами в Linux.

Матеріальне забезпечення занять:

1. ЕОМ типу IBM PC.
2. ОС сімейства Windows та віртуальна машина Virtual Box (Oracle).
3. ОС GNU/Linux (будь-який дистрибутив).
4. Сайт мережевої академії Cisco netacad.com та його онлайн курси по Linux

1. Початкова робота в CLI-режимі в Linux ОС сімейства Linux:
 - 1.1. Запустіть операційну систему Linux Ubuntu. Виконайте вхід в систему та запустіть термінал (*якщо виконуєте ЛР у 401 ауд.*).
 - 1.2. Запустіть віртуальну машину Ubuntu_PC (*якщо виконуєте завдання ЛР через академію netacad*)
 - 1.3. Запустіть свою операційну систему сімейства Linux (*якщо працюєте на власному ПК та її встановили*) та запустіть термінал.
2. Опрацюйте всі приклади команд, що представлені у лабораторних роботах курсу **NDG Linux Essentials: Lab 17: Ownership and Permissions** та **Lab 18: Special Directories and Files**. Створіть таблицю команд вивчених у п.2 ходу роботи у наступному вигляді:
(Цю частину виконав Кириченко Я. С.)

Назва команди	Її призначення та функціональність
cd /tmp	перехід до тимчасового каталогу /tmp.
mkdir priv-dir pub-dir	створення двох каталогів: priv-dir і pub-dir.
touch priv-dir/priv-file	створення порожнього файлу priv-file у каталозі priv-dir.
touch pub-dir/pub-file	створення порожнього файлу pub-file у каталозі pub-dir.
ls -l priv-dir	відображення списку файлів у priv-dir з детальною інформацією.
ls -l pub-dir	відображення списку файлів у pub-dir з детальною інформацією.
ls -la	показ усіх файлів і каталогів (включаючи приховані) з детальною інформацією.
ls -ld priv-dir/	показ інформації лише про каталог priv-dir.
chmod o-rx priv-dir/	видалення прав читання та виконання для інших користувачів на priv-dir.
ls -ld priv-dir/	перевірка змін прав доступу до каталогу priv-dir.
ls -ld pub-dir/	перевірка прав доступу до каталогу pub-dir.
chmod o+w pub-dir/	додавання права запису для інших користувачів на pub-dir.
ls -ld pub-dir/	перевірка змін прав доступу до каталогу pub-dir.
ls -l priv-dir/priv-file	перевірка прав доступу до файлу priv-file.
chmod g-rw,o-r priv-dir/priv-file	видалення прав читання та запису для групи та інших у файлі priv-file.
ls -l priv-dir/priv-file	перевірка змін прав доступу до файлу priv-file.
ls -l pub-dir/pub-file	перевірка прав доступу до файлу pub-file.
chmod a=rw pub-dir/pub-file	надання прав читання та запису для всіх до файлу pub-file.
ls -l pub-dir/pub-file	перевірка змін прав доступу до файлу pub-file.
echo "date" > test.sh	створення скрипта test.sh , який виводить поточну дату.
./test.sh	спроба виконати скрипт (ймовірно, без прав виконання).

ls -l test.sh	перевірка прав доступу до скрипта test.sh.
chmod u+x test.sh	надання прав виконання для власника файлу test.sh.
ls -l test.sh	перевірка змін прав доступу до скрипта test.sh.
./test.sh	виконання скрипта test.sh.
stat test.sh	виведення детальної інформації про файл test.sh.
chmod 775 test.sh	встановлення прав доступу для test.sh: повні права для власника, читання/виконання для групи, жодних прав для інших.
ls -l test.sh	перевірка остаточних прав доступу до test.sh.
ls -ld /tmp	показує детальну інформацію про каталог /tmp, включаючи права доступу.
ls -ld /var/tmp	показує детальну інформацію про каталог /var/tmp, включаючи права доступу.
ls -l /etc/shadow	показує права доступу до файлу /etc/shadow, який містить захищені паролі.
ls -l /usr/bin/passwd	відображає права доступу до утиліти passwd для зміни паролів.
ls -l /usr/bin/wall	відображає права доступу до утиліти wall, яка надсилає повідомлення всім користувачам.

3.(Цю частину виконував Кобяков А.С)

```

student4@student4-MS-7D48: ~
student4@student4-MS-7D48: ~
student4@student4-MS-7D48:~$ sudo useradd user1 sudo useradd user13
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
sudo: 3 невдалих спроби введення пароля
student4@student4-MS-7D48:~$ echo '#!/bin/bash\n echo "Hello, World!"' > script.sh
student4@student4-MS-7D48:~$ sudo chmod 700 script.sh
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
sudo: 3 невдалих спроби введення пароля
student4@student4-MS-7D48:~$ touch emptyfile chmod 00 emptyfile chmod 4 emptyfile
student4@student4-MS-7D48:~$ sudo su -user13 ca /home/suer1/file1
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
Вибачте, повторіть спробу.
[sudo] пароль до student4:
sudo: 3 невдалих спроби введення пароля
student4@student4-MS-7D48:~$

```

Відповіді на Контрольні запитання:

1. r - читання. x - виконання (chmod a+r file.txt)
2. chmod 744 file.txt.
3. umask встановлює маску створення файлів, яка визначає права доступу за замовчуванням для нових файлів.
4. Жорсткі посилання вказують на індексний номер файлу, а символічні вказують на шлях до файлу
5. Так, можна

6. Так, будуть.
7. Цей шаблон називається umask
8. In file1 hardlink1 приклад.

Висновок: Ознайомився з базовими діями при зміні власників файлів та прав доступу до файлу